

Ejendomshistorie

Michael Dupont

Hvad kan vi nå

- Matriklerne
- Matrikelkort og udskiftningskort
- Hvor findes ejendomsarkivalier?
- Udskrifter af matriklen 1844 (og 1863)
- Tingbøger på AO (indgangsmidler)
- Omskrevne tingbogsblade (indgangsmidler)
- Realregistre (indgangsmidler)
- Udtagne skødegenparter (fulde skøder)
- Skøde- og panteprotokoller (fulde skøder)
- Brandtaksationer
- Fæsteprotokoller (kun landet)
- Udskiftningsforretninger (kun landet)
- Tilbage til 1600-tallet (kun landet)
- Lensregnskaber (kun landet)

Matriklen 1844

- De ældre matrikler (1662, 1664 og 1688) blev ikke vedligeholdt, stort behov efter udskiftningen i slutningen af 1700-tallet (landsogne)
- Matriklen 1844 (landsogne) er gældende i dag
- Matriklen 1863 (købstæder) er gældende i dag
- Arkivalier på Geodatastyrelsen, men kopier/ekstrakter i Rigsarkivet (de gamle landsarkiver)
- Bruger litrering (bogstaver) til at vise udstykning
- Som udgangspunkt har matrikelnummer 3dc hørt under matrikelnummer 3 i 1844-matriklen

Oplysninger om matrikler på nettet

- Kan finde matrikelnummer ud fra adresse på <https://mingrund.gst.dk/>, <https://nyt.ois.dk/> eller <https://bbr.dk/forside>
- Kan finde matrikelkort fra o. 1800 og frem på <https://historiskekort.dk/> → Ejerlav → vælg kort
- Her findes også sogne- og herredskort, sogneprotokoller og hartkornsekstrakter (under ”Dokumenter”)
- Krak har også matrikelkort

Eksempel: Stændertorvet 1,
Roskilde

Matrikelnummer ud fra adresse

[Søgning vha. rullemenu](#)

[Søg ejendomsbeliggenhedsadresse](#)

Adresse Matrikel

Søg...

Stændertorvet 1, 4000 Roskilde

Matrikeloplysninger i Roskilde Kommune

Roskilde Bygrunde (2000351)	
Matr.nr.	332
Areal	2192 m ²
Vejareal	0 m ²
Noteringstype	Samlet fast ejendom
Journalnr.	
Ændringsdato	
SagsID	7015168
Ændringsdato ejendom	
BFE-nr.	5304088

Matrikelkort på nettet

HISTORISKE KORT
Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur

FEEDBACK NYHEDER OM HISTORISKE KORT DANSK

FILTRÉR DIN SØGNING

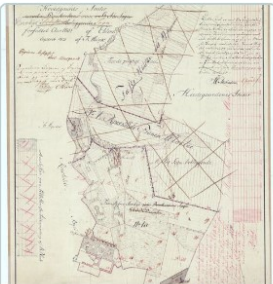
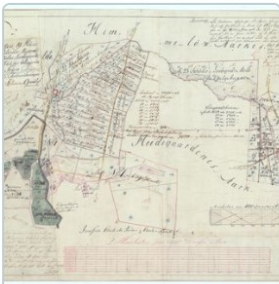

roskilde bygrunde

Søg via Kort

- ✓ Dækningsområde
- ✓ Kortgrupper
- ✓ Kortværker
- ✓ Gældende
- ✓ Målestok
- ✓ Koordinater

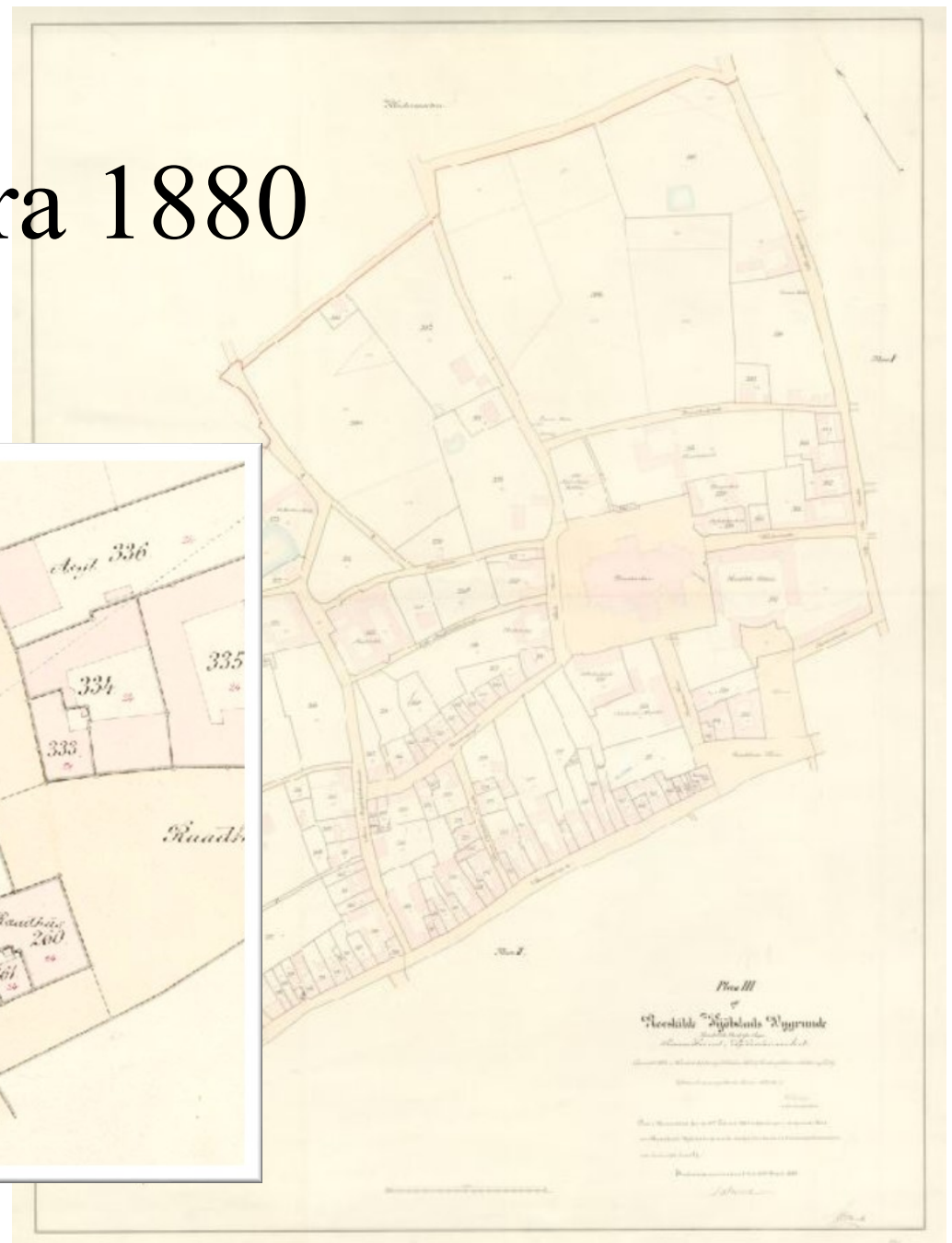
ROSKILDE BYGRUNDE x MATRIKELKORT x

37 RESULTATER NULSTIL x SORTÉR EFTER: GAELDENDEFRA ↑

				
ROSKILDE JOMFRUKLOSTER, 1808 - 1860 HIMMELEV	ROSKILDE BYGRUNDE 1808 - 1860	ROSKILDE BYGRUNDE 1859 - 1882	ROSKILDE BYGRUNDE 1860 - 1882	ROSKILDE BYGRUNDE 1860 - 1878
KORTGRUPPE: MATRIKELKORT	KORTGRUPPE: MATRIKELKORT	KORTGRUPPE: MATRIKELKORT	KORTGRUPPE: MATRIKELKORT	KORTGRUPPE: MATRIKELKORT
KORTVÆRK: ORIGINAL 1	KORTVÆRK: ORIGINAL 1	KORTVÆRK: ORIGINAL 2	KORTVÆRK: ORIGINAL 2	KORTVÆRK: ORIGINAL 2
DÆKNINGSOMRÅDE: DANMARK	DÆKNINGSOMRÅDE: DANMARK	DÆKNINGSOMRÅDE: DANMARK	DÆKNINGSOMRÅDE: DANMARK	DÆKNINGSOMRÅDE: DANMARK
MÅLESTOK: 1:4000	MÅLESTOK: 1:4000	MÅLESTOK: 1:4000	MÅLESTOK: 1:4000	MÅLESTOK: 1:4000
ÅBN	ÅBN	ÅBN	ÅBN	ÅBN

Matrikelkort fra 1880

Matrikelkort på Krak

Udskiftningskort

Udskiftningskort kan ligge i Geodatastyrelsen eller Rigsarkivet

Udskiftningskort kan være brugt som forlæg for de tidligste matrikelkort (og på den måde have overlevet)

Eksempel: Drejø

HISTORISKE KORT
Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur

FEEDBACK

NYHEDER

OM HISTORISKE KORT

DANSK

FILTRÉR DIN SØGNING

drejø

Søg via Kort

- ✓ Dækningsområde
- ✓ Kortgrupper
- ✓ Kortværker
- ✓ Gældende
- ✓ Målestok
- ✓ Koordinater

DREJØ × MATRIKELKORT ×

5 RESULTATER NULSTIL × SORTÉR EFTER: GAELDENDEFRÅ ↑

				
DREJØ, SVENDBORG JORDER 1811 - 1855	DREJØ, SVENDBORG JORDER 1855 - 1901	DREJØ, SVENDBORG JORDER 1901 - 1955	DREJØ, SVENDBORG JORDER 1955 - 1992	DREJØ, SVENDBORG JORDER 1955 - 1992
KORTGRUPPE: MATRIKELKORT	KORTGRUPPE: MATRIKELKORT	KORTGRUPPE: MATRIKELKORT	KORTGRUPPE: MATRIKELKORT	KORTGRUPPE: MATRIKELKORT
KORTVÆRK: ORIGINAL 1	KORTVÆRK: ORIGINAL 2	KORTVÆRK: ORIGINAL 2	KORTVÆRK: ORIGINAL 2	KORTVÆRK: ORIGINAL 2
DÆKNINGSOMRÅDE: DANMARK	DÆKNINGSOMRÅDE: DANMARK	DÆKNINGSOMRÅDE: DANMARK	DÆKNINGSOMRÅDE: DANMARK	DÆKNINGSOMRÅDE: DANMARK
MÅLESTOK: 1:4000	MÅLESTOK: 1:4000	MÅLESTOK: 1:4000	MÅLESTOK: 1:4000	MÅLESTOK: 1:4000
ÅBN	ÅBN	ÅBN	ÅBN	ÅBN

RESULTATER PR. SIDE 50 1

Handwritten scribble or signature.

Proprietor
Herit
over
Orlov Pjers Jord
beliggende
i
Sønderborg
Nyberg hert. og kgl. Herred
Opmaalt 1702 af H. S. Saly
higjort 1805 af Hr. Lude Salyer

Handwritten note:
Liggenheden af den indledte maalt.
Hert. Herred

Handwritten note:
Højty. Copie
Margarete

Hvor findes ejendomsarkivalier?

- -1919: Retsbetjenten (byfogeder, herredsfogeder og birkedommere)
- 1919-: Retskredsen
- Undtagelse -1805: landsting med tinglæsning af frit gods (adelige sædegårde og selvejendom)

Matriklen 1844 (og 1863)

- Oplyser om ”nuværende matrikel hartkorn” (dvs. matriklen 1688)
- Oplyser om ”ny matrikel hartkorn” (dvs. matriklen 1844)
- Findes i Arkivalieronline (www.rigsarkivet.dk – Arkivalieronline – Ejendomme - Matrikler) og Historiskekort.dk
- Findes også udskrifter af matriklen 1863 (men ikke mange)
- De originale matrikler er afleveret til Rigsarkivet i København og findes i Rentekammeret Danske Afdeling, Matrikelkontoret (1809-1848), samt i Matrikelkontoret (1848-1988)

Borup

Sogn

Godsets, Eierens og Brugerens Navne.	Det nuværende Matriculs Hartkorn								Jordernes Navne eller anden Benævnelse
	Privilegeret				Uprivilegeret				
	Ager og Engs		Skovskuld		Ager og Engs		Skovskuld		
	Tdr.	Sk Fk Alb.	Tdr.	Sk Fk Alb.	Tdr.	Sk Fk Alb.	Tdr.	Sk Fk Alb.	
Lvensstrup Gods Bruger Peder Andersen						6 - 3 1/8			Den faulede Lov Gaardpl. og Lavn Ny og et B C D E F G H Iug J Kug
Bruger Lars Knudsen						6 - 3 1/8			Den faulede Lov Gaardpl. og Lavn Ny og et

Jordernes
partier
geometri
Indhol
□ Ale

	11
	228
	34
	58
	67
	21
	31
	31
	218
	10
	85
	28
	820
	32
	853
	66

	1
	28

Lammestrup By

Jordernes Navne
eller
anden Benævnelse

Jordernes partielle geometriske Indhold. ☐ Alen.	Taxt imod 24	Jordernes geo- metriske Indhold summarisk efter Klasserne. ☐ Alen.	Taxt imod 24	Jordernes Indhold i redu- ceret Størrelse. ☐ Alen.	Nye Matri- culs- Num- mer.	Ny Matri- culs Hart- korn.				Loddernes Beskrivelse og andre Anmærkninger.
						Tdr.	Sk	Fk	Alb.	
					1					
11900	21									fu med Gardspladspen i Byens paalet Led nord vest for Byen. -
228000	8									
34500	8	11900	20+1.	9920						
58200	7	83200	17.	58930.						
64300	8	218000	16	145330						
21700	11	51300	15	19560						
31700	13	31700	13	17170						
31300	15	21700	11.	9950						
218000	16	38000	9.	14250						
10000	9.	326800	8	108930.						
83200	17	58200	4	9700.						
28000	9									
820800		820800		393740						
32830		32830		15750						
853630		953630		409490				552		
60	¹³⁶³⁰ ₁₄₀₄₀	10000								

Paulus, Lov
Gardspl. og Gavn
Op og et
B
C
D
E
F
G
H
fug
fug
fug

Lod Lunden
Summa

Paulus, Lov
Gardspl. og Gavn
Op og et

2

fu med Gardspladspen
i Byens paalet Led nord
vest for Byen. -

Tingbøger på AO

- Kaldes ”Digitaliserede tingbøger”
- Skal kende retskredsen omkring 1990
- Under hver retskreds kan man finde ejerlav
- Under ejerlav finder man tingbøger (matrikelnr. fra-til)
- Kan indeholde henvisninger (bind + folio) til realregistre og skøde- og panteprotokoller før 1927

OBS

- Indeholder kun kortfattede oplysninger om ejerforhold og tinglæsninger, ikke dokumenters fulde ordlyd
- Dækker langt fra alle ejendomme tilbage til 1927 (og nogle oplysninger er langt ældre)
- Den tingbog, der er indscannet, er den seneste aktuelle, der blev brugt som grundlag for den elektroniske tingbog

Brug & udforsk
→

Bestil oplysninger
→

Aflevér & anmeld data
→

Søg i samlingerne

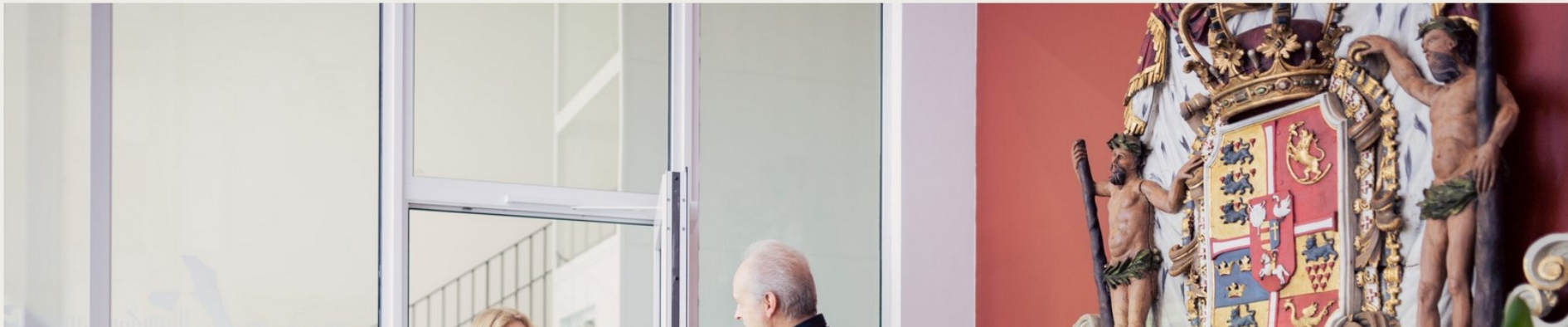
Søg i:

[Arkivaleronline](#)

[Søg og bestil \(Daisy\)](#)

[Søg efter digitalt skabte data](#)

[Dansk Demografisk Database](#)

Mest benyttede temaer

Kirkebøger

Her finder du kirkebøger fra Danmark samt oversøiske menigheder og feltpræster.

→

Folketællinger

Her finder du folketællinger fra Danmark, Dansk Vestindien samt tyske folketællingskort.

→

Lægdsruller

Her finder du kilder, som belyser soldaterudskrivningens historie i Danmark.

→

Skifter

Her finder du skifter fra hele landet.

→

Temaer A-K

Centraladministrationen

Her finder du kilder, som vedrører centraladministrationens historie.

Ejendomme

Her finder du kilder, som vedrører ejendomme, både huse og grunde.

→

Fængsler og forbedringsvæsen

Her finder du kilder, som belyser fængslers og forbedringsanstalters historie.

Navn	Beskrivelse	Læs mere om
Brandforsikring	Brandforsikringsprotokoller og -taksationsprotokoller. Forsikringsprotokollerne anvendes som register til taksationsprotokollerne. Taksationsprotokollerne beskriver den enkelte ejendoms udseende og kvalitet.	Læs her
Christian 5.s matrikel	Markbøgerne er lavet 1681-83. Indeholder opmåling af alle jorder i hver enkelt landsby med oplysninger om ejerforhold og jordernes bonitet (produktionsevne og -udbytte). Start med at kigge i arkivregistraturen billednummer 20-85 og find nummeret på det sogn, du er interesseret i. Vælg derefter nummeret i markbøgerne.	
Digitaliserede tingbøger	I de digitaliserede tingbøger finder du oplysninger om køb og salg af jord og ejendomme samt deklARATIONER og pantelån for perioden 1927-2000. BEMÆRK: Samlingen er meget stor og kan derfor tage lang tid at åbne, særligt i Internet Explorer.	Læs her
Kong Valdemars jordebog	Jordebogen er ført i perioden fra 1190 og frem til 1300. Den første deciderede matrikulering af Danmarks jordejendom med henblik på beskatning. Kong Valdemars jordebog blev i 1688 afløst af Christian 5.s matrikel. Se dansk præsentation på video Se engelsk præsentation på video Tilmeld dig Arkivalieronlines nyhedsbrev	
Matrikel for Århus købstads bygrunde	Ført i perioden 1845-1920. Matriklen er udarbejdet af landinspektør Jens Peter Rørholm (m.fl.).	
Matrikler	Baggrunden for matriklens opståen var ønsket om en retfærdig skattefordeling. Matrikuleringen dannede grundlaget for den efterfølgende påligning af ejendomsskat.	
Realregistre, skøde- og panteprotokoller	Realregistre er en slags indholdsfortegnelse til skøde- og panteprotokollerne. Indtil 1927 indeholder registre datoer for adkomster, servitutter og pantehæftelser. Ordnet efter sogn, ejerlav (og matrikelnummer). I skøde og panteprotokollerne er der en kronologisk indførelse af adkomster, servitutter og pantehæftelser.	Læs her

Digitaliserede tingbøger

Arkiv	Indhold
Frederikshavn Civilret, Tinglysningen	Digitaliserede tingbøger (1927 - 2000)
Hjørring Civilret, Tinglysningen	Digitaliserede tingbøger (1927 - 2000)
Horsens Byret, Tinglysningen	Digitaliserede tingbøger (1927 - 2000)
Kolding Civilret, Tinglysningen	Digitaliserede tingbøger (1927 - 2000)
Københavns Byret, Tinglysningssafdeling	Digitaliserede tingbøger (1927 - 2000)
Odense Byret 3. Afdeling, Tinglysningen	Digitaliserede tingbøger (1927 - 2000)
Randers Byret, Tinglysningen	Digitaliserede tingbøger (1927 - 2000)
Retten i Aabenraa, Tinglysningsskontoret i Åbenrå	Digitaliserede tingbøger (1927 - 2000)
Retten i Assens, Tinglysningen	Digitaliserede tingbøger (1927 - 2000)
Retten i Brædstrup, Tinglysningen	Digitaliserede tingbøger (1927 - 2000)

Digitaliserede tingbøger

Digitaliserede tingbøger (1927 - 2000)

Bognummer

Område

Indhold

[210 Roskilde Bygrunde 1 - 210 Roskilde Bygrunde 100](#)

[211 Roskilde Bygrunde 101 - 211 Roskilde Bygrunde 125](#)

[212 Roskilde Bygrunde 126 - 212 Roskilde Bygrunde 164](#)

[213 Roskilde Bygrunde 165 - 213 Roskilde Bygrunde 210](#)

[214 Roskilde Bygrunde 211 - 214 Roskilde Bygrunde 239](#)

[215 Roskilde Bygrunde 240 - 215 Roskilde Bygrunde 298](#)

Matr. No 332

Areal 2192 m²
Heraf vej ~~100~~ m²

187

Karakter:

Akt: Sk. No

Ejerlav: Roskilde Bygrunde

Navn:

Matr. Nr.	Hartkorn				Bemærkninger	Nr.	Lyst: (Aarstol- sted)	I. Ejendomsret	Købsum (Ejendoms- skyld)	Bemærkninger
	Tl.	Sk.	Fl.	As.						
332			4 1/2		for A 65	1	1/4 1872	Skide til Roskilde		
							1/2 1872	<u>Kommune</u>		

Nr.	Lyst: (Aarstol- sted)	II. Brugsrettigheder, Servitutter og andre Byrder		Forandringer og Udslettelser
1		Set Laurvæltig Gaard indbyret kopren. set Fredning i K. S. L. N. 132 1/2 1778 M. O.		
2	1/4 1872	Soll. ang. Katin. 382 gelde for Anbringelse af en Nødtørst fra stalt i Skallet med Rindbrødre Kloster.		
3	1/6 1778 1803	Byplan vedlagt no. 17.		
4	1/4			

Omskrevne tingbogsblade

Tingbogsbladet kan være omskrevet (og mangle ældre oplysninger)

De gamle – og udtagne – tingbogsblade kaldes ”omskrevne tingbogsblade”

Skal bestilles i Daisy

Findes i AO (men ikke alle)

Realregister (tingbogens forgænger)

- Findes i AO
- Hver ejendom har sit eget blad
- Som udgangspunkt matrikelnummerorden
- Indeholder henvisninger om udstykning, køb, pant og servitutter (dato, bind + folio)
- Udstykninger får første ledige side
- Indgangsmiddel: Matrikelregister (sogn + ejerlav + matrikelnummer → bind + folio)

Roskilde Byfoged: Realregister, 2. sæt

Adkomster.

N ^o	Folio	Documenterne.	Anmærkninger.
1.	9/16	<p> <i> Brev fra Sandmann J. Nilles søn til Kirsestevnens Jers Jergensen Hølle, dateret 1° Juli 1784, Gjælden 5000. </i> </p>	<p> <i> 5119 sidste Brev fra Mathias Qvort til Sandmann J. Nilles, dat. 26 August 1785, Gjælt 19° Januari 1786, for ændringen Gjæltet Ophævet sidste for forbesid. Hølle. </i> </p>
2.	1/328	<p> <i> Udknyt af Kjøbstadsretten indskædet, dateret fra Nord Hølle, Hølle Hølle, Prof. Mr. Knud Lalle, og Sandmann Jers Jergensen 10. 12. 1772, om det for sig selv og sine Efterkommere, og om det for sig selv og sine Efterkommere for sig selv og sine Efterkommere, og om det for sig selv og sine Efterkommere dateret den 1° August 1772. </i> </p>	
3.	19/557	<p> <i> Brev fra Sandmann J. Nilles søn til Kirsestevnens Jers Jergensen Hølle, dateret 10 August 1772, Gjælden 21° Januari samme Aar, Hølle 15000 </i> </p>	<p> <i> Hølle den 23 Juli 1772. - Afgjort af et Hølle med en del af den for den gamle Hølle bopæde, umiddelbart af Hølle Hølle Hølle Hølle og indkommer sammen med Hølle Hølle Hølle Hølle af den 4° Juli 1772 Hølle Hølle Hølle Hølle Hølle Hølle Hølle Hølle, og det ikke forudgået den næste Hølle Hølle Hølle Hølle. </i> </p>

Ejerrække

Roskilde Bygrunde, matr. 332

-1785: Matthias Øvre

1785-1824: T. Møller

1824-1872: Jens Jørgensen Walløe

1872- : Roskilde Kommune

Udtagne skødegenparter

- Skøders fulde ordlyd
- 1927-: Løsbladssystem i stedet for indbundne skøde- og panteprotokoller
- Udtagne skødegenparter 1927-1991 er afleveret (og i nogle tilfælde nyere)
- Udtagne skødegenparter 1992-2008 er ikke omfattet af Tinglysningens scanninger

Hvad indeholder det

- Udtagne skødegenparter = genparter af skøde og servituddokumenter
- Dokumenter udtages, når en ejendom handles, eller fordi et dokument udslettes i tingbogen (aflyst deklaration, indfriet pantebrev)
- Det er altså ikke længere gældende dokumenter (men servitutter nævnt i udtagne skøder kan stadig være gældende!)

Hvor og hvordan

- Arkivskaber: NN Ret
- Arkivserie: Genparter af skøde og servituddokumenter
- 1927-1976: Ordnet efter ejerlav og matrikelnummer
- 1977-1991: Årgangsvis på udtagelsesår, derefter matrikelnummer (man skal altså vide, hvornår ejendommen blev handlet)

Arkivskaber eller arkivserie: ?

Arkivskaber: ?

Arkivserie: ?

Periode: - ?

Søg i Daisy

Der blev fundet **14** poster.

Side **1** af 1.

Fra ? **Til** **Arkivskaber** ?

1992 2006 Retten i Roskilde

1996 2007 Retten i Roskilde

1999 2007 Retten i Roskilde

1927 1976 Retten i Roskilde, Tinglysningen

Arkivserie ?

Genparter af skøder og servituddokumenter

Genparter af skøder og servituddokumenter

Genparter af skøder og servituddokumenter

Genparter af skøder og servituddokumenter

Genparter af skøder og

Skøde- og panteprotokoller

- Findes i AO
- Findes langt tilbage i tiden, især fra købstæderne (skøder indskrevet i tingbøger)
- 1737 påbudt selvstændige skøde- og panteprotokoller, men ofte først bevaret fra omkring 1800
- Kronologisk ført efter tinglysningsdato
- Indgangsmiddel: Realregister 1845-
- Indbundne bøger afskaffes 1927

”19/557” = Roskilde Byfoged: Skøde- og panteprotokol, bind 19, folio 557

Torsdagen den 21de November 1872

L. N° 266
 1872
 * Jørgen i Torning
 med vederhæftede
 alle Taxer af 40.
 til Taxer 50te for
 en samlet Taxer
 af ialt 100te.
 Mallings

Stenpelt af 40
 Taxer 50te
 Mallings

Stenpelt af 40
 Taxer 50te
 Mallings

* Jørgen i Torning
 med vederhæftede
 alle Taxer af 40.
 til Taxer 50te for
 en samlet Taxer
 af ialt 100te.
 Mallings

O. 65

Højecontract Vilhelmsvej, Dagsmar Alen
 ria Lovise Vilhelmine Valløe, Projectorhus
 Englebrødt Valløe, Thora Alvilse Frøenikke
 Valløe og Pavenes og Pavenes og Pavenes
 Vilhelm Erik Vilhelmine Valløe, alle af Højebrødt
 der som eneste og eneste Arvinger have over
 taget alle de heri nævnte, og som af Højebrødt
 rator stens Jørgen Vilhelmine Valløe af Højebrødt og tilhørende appangue
 tilhørende Birgitte Maria Valløe, født Selmer, skjønde hermed at
 vi ved nærværende Højecontract sælge og overdrage til Kristine
 Højebrødt Commune den og i Højebrødt, der samvittig hermed
 tilhørende, tilhørende og samvittig Højebrødt Højebrødt (Højebrødt)
 Rindom Mats af 50. med samvittig Højebrødt Højebrødt
 og tilhørende Grund og Have - og Højebrødt medfølger alle i Højebrødt
 gerne varende, nemlig og nævnte Højebrødt, derinde
 Højebrødt, nemlig Højebrødt, Højebrødt, Højebrødt, de Brødt
 ved Højebrødt, der forefindes. Drivhuset i Højebrødt med Tilhøjebrødt
 samt alle i Højebrødt Højebrødt Højebrødt af enhver
 Art. - Overdragelsen er idrøgt i Højebrødt Højebrødt Højebrødt
 Rindom Mats af 50. med samvittig Højebrødt Højebrødt

Ejendomshistorie i København

Amagertorv 1904

Den nemme vej

1377-1728:

- H.U. Ramsing: Københavns Ejendomme 1377-1728. Oversigt over Skøder og Adkomster (findes scannet i Slægtsforskernes Bibliotek)
- Dog er Christianshavn, Sankt Annæ Øster og Sankt Annæ Vester Kvarterer ikke udgivet

1731-1965:

- Københavns Brandforsikring:
Vurderingsforretninger over ejendomme, 684 pk.

Matrikler og matrikelkort

- Matrikler 1689, 1756 og 1806
- Konstrueret kort over 1689-matriklen findes i Ramsings kvarterbøger
- Gieddes Kort 1757 indeholder særskilte matrikelkort for hvert kvarter
- Historiske Huse i det gamle København, 1972, har matrikelkort
- Findes også kort på www.kbharkiv.dk

Skødegenparter i København

- Arkivskaber: Københavns Byret
- Arkivserie: Genparter af skøder og servituddokumenter
- 1927-1976: Ordnet efter kvarter og matrikelnummer
- 1977-1998: Udtagelsesår, kvarter og matrikelnummer

Skøde- og panteprotokoller i København

- -1771: Københavns Byting
- 1771-1805: Hof- og Stadsretten
- 1805-1919: Landsøver- samt Hof- og Stadsretten
- 1919-1927: Københavns Byret

Afdelinger 1771-1927

- 1. afdeling (1771-1927), ekstraktprotokol med arabertal
- 2. afdeling (1859-1927), ekstraktprotokol med litra
- 3. afdeling (1901-1927), ekstraktprotokol med romertal

Protokoller

- Særskilte protokolrækker til hver type dokumenter:
Skødeprotokol
Panteprotokol
Ekstraktprotokol
- Indgang: Realregister (1759-) eller navneregister (i hvert bind), findes i AO

Brandforsikring

- Brandforsikring sikrer ejerne mod brand
- Brandforsikringsprotokoller (henviser til brandtaksationsprotokollen)
- Brandtaksationsprotokoller =
Vurderingsprotokoller (med beskrivelser af bygningerne)

Statsmonopol

- København: -1870
- Købstæderne: -1875
- Landbygninger: -1872
- Derfor: Kun med sikkerhed
brandforsikringsarkivalier indtil 1870erne

Brandforsikring i København

- 1728 brænder København
- 1731 oprettes Københavns Brandforsikring
- Forsikringspligt 1795-1868
- Brandforsikringsarkivalier lagt på kvarter og matrikelnummer
- Arkivskaber: Københavns Brandforsikring
- Arkivserie: Vurderingsforretninger over ejendomme 1731-1965 (684 pk.)
- Vurderingsforretninger for de ejendomme, der brændte 1795, er pakket selvstændigt

Areal

- 1731-1889: København indenfor voldene
- 1889-: også udenfor voldene
- Områderne uden for København betragtes indtil 1889 som landbygninger

Matrikelnummer

- Alle vurderingsforretninger vedr. et bestemt matrikelnummer ligger samlet ét sted
- Er ordnet efter 1806-matriklen (nuværende)
- Ses i folketællinger og Kraks Vejvisere
- Kan finde adresse og matrikelnummer på www.kobenhavnshistorie.dk/index.php/22-bog/matrikel
- Kan finde kvarter og matrikelnr. ud fra adresse på <https://mingrund.gst.dk/>

OBS

- Udstykning og sammenlægning udløser nyt (højere) matrikelnummer. Ingen litrering!
- Hvis den oprindelige ejendom er udstykket 1806-, får den nye del et nyt matrikelnr. Ældre materiale søges på det oprindelige matrikelnr.
- Vurderingsforretninger uden for voldene 1792-1831: Københavns Stadsarkiv (i hvert fald ikke på Rigsarkivet)

Brandforsikring i købstæderne

- 1761 oprettes Den Almindelige Brandforsikring for Købstæder
- Brandforsikringspligt 1761-1875
- Forsikrings- og taksationsprotokoller på AO

Matrikelnummer

- -1863: Brandforsikringen benyttede egne numre, jordebogsnumre, skattetakstnumre eller uofficielle matrikelnumre
- 1863: Købstæderne matrikuleres
- Jævnførelsesregister over forsikringsnumres forandring, Købstædernes Brandforsikring 1827...1867 (2 bind), i AO

Protokollerne

- Brandforsikringsprotokollen er ordnet efter:
Gadenavn
Forsikringsnummer og matrikelnummer
Nævner ejernavn + henvisning til
brandtaksationsprotokollen
- Brandtaksationsprotokollen er ordnet efter:
Forretningsnummer (hovednummer) og
undernummer (binummer)
Oplyser om bygninger, fag og formål

Brandforsikring

Amt

Arkiv

Indhold

+ Arkivregistratur, Brandforsikringsarkivalier for købstæder c
Sjælland mm. 1967 (1736 - 1965)

- Brandforsikringsprotokol (1801 - 1877)

1801 - 1810

1810 - 1820

1817 - 1826

1827 - 1837

1837 - 1847

1847 - 1857

1857 - 1867

1867 - 1877

+ Brandtaksationsforretninger (1761 - 1806)

+ Brandtaksationsprotokol (1761 - 1935)

+ Forsikringsprotokol (1867 - 1938)

Roskilde Rådstue: Brandforsikringsprotokol 1847-1866

Litra				Rode		
<i>Raadhusets Ende. Torvet.</i>						
Forsikrings-Nr.	Matrikuls-Nr.	Gade og Gier.	Nr. i Forsikrings-Protollen.	Bygningerne.	Special Forsikring.	General Forsikring.
					Elev. atdir.	Elev. atdir.
163	49	<i>Raadhuset</i>	45 1	<i>aa aafind</i>	1800	1409 70
				<i>b Cauer</i>	4500	
				<i>c Halm</i>	800	
					13100	
164	50	<i>faccliontor Walløe</i>	45 2	<i>aa aafind</i>	57 70	
				<i>b Cauer</i>	18 70	
				<i>c R. aafind</i>	14 70	
				<i>d R. aafind</i>	480	

Roskilde Rådstue: Taksationsprotokol 1847-1857, "45, 2"

45. J. Byens Raadhuus. Met 47. 44.
740000

2. J. Byens Raadhuus. Met 50.
Carsten Høj, Høj med 900
per 60, Høj med 100,
Lasse Hansen, Høj med 100,
varige Høj med 100, Høj med
indtækt til Høj med 100
Lasse, Lasse med Høj med
Høj med 100 - Høj med
til Høj med 100 Lasse
Høj med 100, Høj med 100
Høj med 100 - Høj med
Høj med 100 og Høj med
Høj med 100 Høj med 100
22000 5720.
Lasse med 100 Høj med 100
Høj med 100 indtækt til

OBS

- Større bygninger på landet (fx hovedbygninger på godser) kan –1800 være forsikret i Den Almindelige Brandforsikring for Købstæder!

Brandforsikring på landet

- 1792 oprettes Den Almindelige Brandforsikring for Landbygninger
- Ingen forsikringspligt!
- Forsikrings- og taksationsprotokoller for landbygninger og købstæder -1872 på AO
- 1761- kan almindelige landbygninger forsikres i stiftamtet eller amtets regi
- 1800 organiseret med lokale branddirektorater (herefter ensartet)

Protokollerne

- Brandforsikringsprotokollen er ordnet efter:
Sogn + stednavn (ejerlav)
Forsikringsnummer
Nævner ejernavn + henvisning til
brandtaksationsprotokollen
- Brandtaksationsprotokollen er ordnet efter:
Løbenummer (forretningsnummer)
Oplyser om bygninger, fag og formål

Brandforsikring

Amt

Arkiv

Indhold

⊕ [Arkivregistratur, Brandforsikringsarkivalier for købstæder og landbygninger i Sjælland mm. 1967 \(1736 - 1965\)](#)

⊕ [Brandforsikringsprotokol for Alsted Herred \(1800 - 1857\)](#)

⊖ [Brandforsikringsprotokol for Ringsted Herred \(1800 - 1857\)](#)

[A 1800 - 1857](#)

[B 1800 - 1857](#)

[C 1830 - 1857](#)

[D 1840 - 1857](#)

⊕ [Brandforsikringsprotokol for Slagelse Herred \(1800 - 1857\)](#)

⊕ [Brandforsikringsprotokol for Vester Flakkebjerg Herred \(1823 - 1857\)](#)

⊕ [Brandforsikringsprotokol for Øster Flakkebjerg Herred \(1823 - 1857\)](#)

⊕ [Brandtaksationsprotokol for Alsted Herred \(Sorø Birk\) \(1800 - 1887\)](#)

⊕ [Brandtaksationsprotokol for Flakkebjerg Herred \(1800 - 1823\)](#)

⊕ [Brandtaksationsprotokol for Ringsted Herred \(1800 - 1942\)](#)

Eksempel: Sorø Amts Branddirektorat:

Forsikringsprotokol, Ringsted Herred 1800-1857, B

RIGSARKIVET

+ - 🔒 🔍 🔄 🔄

⏪ ⏩ 41/290 ⏴ ⏵

Branddirektoratet for Sorø Amt
Forsikringsprotokol, Ringsted Herred (1800 - 1857)

- 31
- 32
- 33
- 34
- 35
- 36
- 37
- 38
- 39
- 40
- 41
- 42
- 43
- 44
- 45
- 46
- 47
- 48
- 49
- 50
- 51
- 52
- 53
- 54
- 55
- 56
- 57
- 58
- 59
- 60
- 61
- 62
- 63
- 64
- 65
- 66

Sorløv Sogn.

Forsikrings No.	Byens eller Stedets og Eieren's Navn.	No. i Læsrations-Protokol-ten.	Bygninge r.	Special-Forsikrings Summa.	General-Forsikrings Summa.
	<i>Sorløv.</i>		<i>Strommen</i>	<i>185</i>	
<i>58. 29</i>	<i>Langmoisgaard</i> <i>h. h. Hans Laur</i> <i>Madsen. Sogn</i> <i>Guldsquard.</i>		<i>Off. d. Brandnord</i>	<i>5</i> <i>10</i>	<i>170</i>
<i>30</i>	<i>Brøndtagaard</i> <i>h. h. Laur Madsen</i> <i>Sogn.</i>		<i>M. d. Hofstede</i> <i>april d. 15 24</i>	<i>100</i> <i>450</i>	
			<i>h. h. Laur Madsen</i>	<i>185</i> <i>220</i>	

Fæsteprotokoller (kun landet)

- 1719 påbudt at føre fæsteprotokol
- Har ofte navneregister
- Indeholder oplysninger om:
 - Udsteder (gods) og modtager (fæster)
 - Gårdens beliggenhed
 - Jordtilliggende i tønder hartkorn
 - Forrige fæster + evt. slægtskab
- Meget findes i AO

Hvilket gods?

- Problem: Et gods kunne sagtens eje jord mange spredte steder
- Sjælland, Lolland-Falster: Michael Dupont: Sognenøgle til skifteprotokoller fra private godser, institutioner, præstekald m.m. øst for Storebælt, 2012 (Sjælland: Nørlit: Skifteprotokoller i ...)
- Fyn: Anne Riising: Stednavneregister til godsejernes skifteprotokoller til 1850, 1983
- Nørrejylland: Bente S. Vestergaard: Stedregister til Nørrejyske Godsarkiver, 2000

Udskiftningsforretninger

- Landboreformer
- Nødvendigt for at se, hvordan landsbyen eller gårdens jordtilliggende var før udskiftningen
- Arkivskaber: NN Amt
- Arkivserie: Landvæsen ...
- Findes både landvæsensprotokol og landvæsenssager

Tilbage til 1600-tallet

- 1688-1844: Vigtigste statistiske kendetegn er *hartkornet* (jordens bonitet eller værdi), der ofte ikke ændrer sig i perioden
- -1688: Vigtigste statistiske kendetegn er *landgilden* (fæsterens årlige afgift), dens enkelte poster eller dens samlede sum omregnet i hartkorn

Matrikelbog nr. 1793 (Glostrup 1688)

Proprietarius.	No.	Folio Hart Korn Extr:	Gammel Matricul Hart Korn.		Nye Matricul. Hart Korn.	
			Lamber. Stp.	Ger. Alb.	Lamber. Stp.	Ger. Alb.
<p style="font-size: 2em; text-align: center;">Glostrup Sognes Pyl</p>						
		1	Pönn Jørgensen	23	7.5	11.6.2.1
		2	Anders Nielsen	29	7.2.2	11.1.1.3
		3	Jens Andersen og Hans Jørgensen	25	9.2.2	11.2.1.2
4	Anders Alling	26	8.2.2	10.7.3.2		

Lensregnskaber (kun landet)

- Ca. 1610-1650: Hyppige skattemandtaller
- Sammenlignes mandtaller fra år til år, vil forskelle i regnskaberne fortælle om ændrede ejer- eller lejerforhold (ofte fast rækkefølge af skatteydere)
- Arkivskaber: Regnskaber 1559-1660
- Arkivserie: Lensregnskaber
- Findes i AO (under Regnskaber)

2
Cydorog
slotz
Sandfals Register ma
den almindelige Regel
sesat som i udgaff till
Sctj. Martinj An. 1625:

Dreigde

Haab Hise/au
 Haab Laubrid, Hiseb maid/au gm:
 Kadant maid/au Haab maid/au gm:
 Kasunt Laubrid, Haab Hise/au gm
 Haab Hise/au Haab Hise/au
 Kasunt Kasunt Hiseb maid/au
 Maad/au Kasunt Kasunt gm

Haab Hise/au
 Kasunt Kasunt
 Haab Hise/au

Hise/au maid/au Hise/au Hise/au
 Hise/au Hise/au Hise/au Hise/au gm:
 Kasunt Hise/au Hise/au Hise/au gm:
 Hise/au Hise/au Hise/au Hise/au gm
 Haab Hise/au Hise/au Hise/au Hise/au
 Haab Hise/au Hise/au Hise/au gm: Haab Hise/au

tus similis

serua

Jhu

um

ter nam

se dech.

Am:

Mandals Register Baa
den Faabudne Fenge Søfart
att Høvsøglefn, som er bedaget
att Wdgiftnis till Martinj

1632.

W

Landtats Register Paa
Penge Gælden aff Nyborg
Lest til Martini 1636.

Skatteen er oparbejdet aff
Pong. Mager. Skatte Gælden. Underlag
Sind som er til Aflysning for det ud for
Løns aff de ting Landets

Fæstere af krongods

Der betales stedsmaal, dvs. indfæstningsafgift

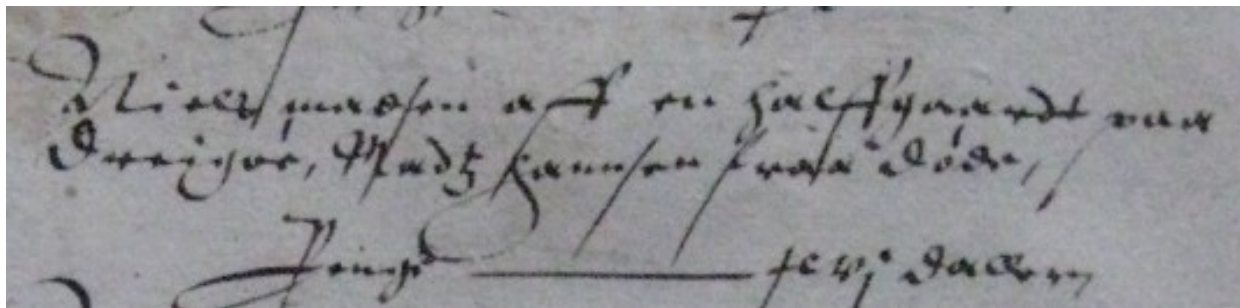
Der betales husbondhold af selvejere, der køber en ejendom

Oplysningerne findes i Regnskaberne (A)

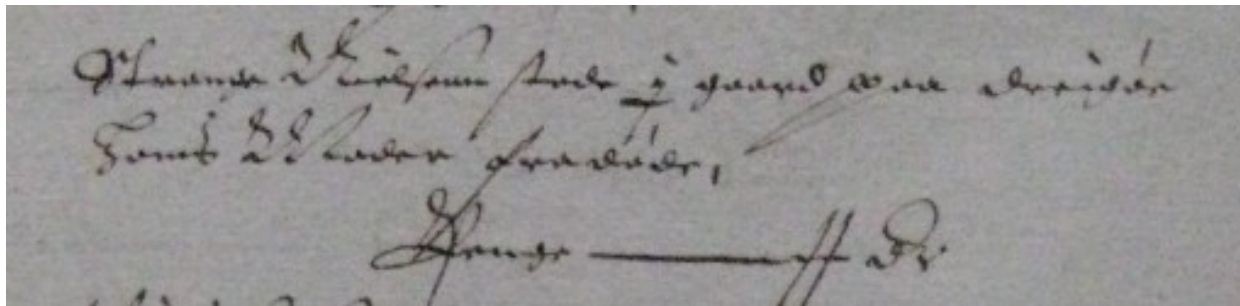
Kortfattet, men ofte detaljeret: Ny fæsters navn, gammel fæsters navn, relation mellem fæstere, årsag til fæstet, samt ny fæsters fødested (dog sjældent)

Drejø Sogn var krongods -1660

Regnskab 1625-26, uvisse indtægter, stedsmaal:

Regnskab 1634-35, uvisse indtægter, stedsmaal:

Spørgsmål?

Husk også:

Vejledningsvideoer

www.genealogi.dk